

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 216

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
POSLOVALNICA: 25-67 in 28-67
CELJE, Prešernova 3. tel. 280
LJUBLJANA: 46-91

Maribor, torek 24. septembra 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prelema v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujna 20 din.
POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11.409

Cena
din 1.—

De Gaulleov napad na Dakar

Včeraj je združena mornarica generala de Gaullea in Anglije napadla glavno mesto francoske Zahodne Afrike, da bi preprečila prehod te kolonije v nemške roke — Bitka se še vedno bje — Amerika odobrava napad?

WASHINGTON, 24. sept. CBC. Vodja dalje se vojskujočih Francozov, general de Gaulle, je priplul z delom svoje morskimi edinicami, pred Dakar, glavno morskimi edinicami, pred Dakar, glavno mesto francoske Zahodne Afrike, in zahteval od lokalnih oblastev, da priznajo njegovo akcijo in se pridružijo njegovi vojski. Ker so lokalna francoska oblastva, ki so ostala zvesta vladi v Vichyju, zahtevo generala de Gaullea odklonila, se je pričela bitka za Dakar, ki še vedno traja.

Historiat spopada za Dakar

VICHY, 24. sept. Unpress. Angleške in francoske vojske ladje so od včeraj popoldne in vso noč v hudi bitki pred pristaniščem Dakar, ki leži nekaj milj južno od Cap Verde v francoski Senegambiji. Francoska oblastva v Dakarju, ki še sledijo vichyjski vladi, so zavrnile ultimati, ki jim ga je poslal general de Gaulle z neke svoje vojske ladje. General de Gaulle je prispel s francoskimi vojnimi ladjami, ki jim poveljuje admiral Muselier, ter večjim odelkom svojih vojakov v spremstvu angleških vojnih ladij pred Dakar, Vichyjska vlada je zaukazala najodločnejši odpor proti izgnani Senegala, ki je komaj 1500 milj oddaljen od južnoameri-

ške obale pri Natalu ter silno važna letalska baza za eventuelne operacije nemških in italijanskih letal. Takoj po odklonitvi ultimata so začele angleške vojne ladje bombardirati Dakar. Ob šestih popoldne je bombardiranje še trajalo ter je bilo do tedaj najmanj 60 mrtvih in ranjenih. Razdejanje v mestu in pristanišču je zelo veliko. Obstreljevano je bilo tudi letališče, ki leži 16 km severno od pristanišča. Do šestih popoldne se angleškim in francoskim četam še ni posrečilo izkrcanje v Senegambiji. Sedem francoskih vojnih ladij, ki so nedavno bile poslani skozi Gibraltar, je takoj odgovorilo s streljanjem. V Dakarju je tudi velika

francoska križarka »Richelieu«, ki so jo Angleži nedavno poškodovali v Oranu, nato pa je bila popravljena v Toulonu. — Francoski zunanji minister Baudoin je izjavil, da ta angleški nastop še ne pomeni casusa belli za Francijo. Akcijo generala Charlesa de Gaullea pa je označil kot veleizdajalsko. Kakor znano, je bil general de Gaulle obsojen po francoskem vojaškem sodišču na smrt zaradi poživanja, kako bi pridobil francoski imperij

za nadaljevanje vojne proti Nemčiji in Italiji na britanski strani.

NEW YORK, 24. sept. Unp. Misli se, da gledajo USA ngodno na britanski napad na Dakar, ker bi drugače Dakar v nemških rokah pomenil nevarno odskočišče za Južno Ameriko. Pravijo, da je britanska akcija sledila informacijam, po katerih je Nemčija nameravala polastiti se Senegala.

V odgovor napad na Gibraltar

LONDON, 24. sept. Reuter. Nemška uradna agencija je iz Vichyja razširila vešči, da je 120 francoskih vojnih letal iz Maroka težko bombardiralo Gibraltar kot represalije zaadi britanskega napada na Dakar. Pričakuje se, pravi agencija, da misli Velika Britanija storiti resne korake v francoskih kolonijah.

ZENEVA, 24. sept. DNB. Francoski zunanji minister je novinarjem izjavil, da se mora smatrati napad britanske flote in bombardiranje Dakarja kot sramotno de-

lo. Ta napad je veliko težji kot potopljanje francoske mornarice pred Oranom. To pot je direktno napadena francoska zemlja. Tega napada Angleži ne bodo mogli opravičiti. Čim se je izvedelo za napad, je Petain poklical ministre, da sklepajo o akciji. Sporazumni so bili, da je treba braniti Dakar z vsemi silami. Polotaj je zelo težak. Pričakujejo izpremembo odnošajev med Anglijo in Francijo. Moč Francije ni tako zlomljena, da ne bi mogla odgovoriti uspešno na tak napad.

Odmevi rimskih posvetovanj

Sklenjena je bila nova ureditev sveta — Svet naj bi se razdelil na štiri glavna področja — Kako bo razdeljena posest v Afriki — Svarilo Grčiji in Egiptu

BERLIN, 24. sept. DNB. V zvezi s posvetovanji v Rimu piše »Völkischer Beobachter«: Sami dejstvo, da je imel Mussoni tri razgovore z nemškimi zunanji ministrom, potrjuje važnost in obseg vprašanja, ki so se v Rimu obravnavala in se bodo sedaj še dalje reševala. Rimski razgovori so mnogo doprinešili do razjasnitve problemov, ki se bodo pojavila v bodočnosti v zvezi z življenjsko povezanostjo Afrike z Evropo. Razumljivo je, da vsebujejo pravice in zahteve enega partnerja tudi pravice in zahteve drugih. Zato se ne bo nikjer pojavila ka-

ka premoč. List govori dalje o solidarnosti Španije s silama osi in pravi, da ji bodo žrtve, ki jih je imela za boljšo bodočnost človeštva, zagotovile mesto, ki ji pripada v vrsti mladih držav. Pri tem se ozira Španija pred vsem v Afriko, kjer jo čakajo velike naloge. Španija je tako v polni meri pripravljena sodelovati pri ustvarjanju novega stanja, ki bo rezultat sedanjih vojne. Španija, kakor tudi vsi drugi narodi Evrope, bodo lahko varni samo tedaj, če Anglija ne bo več mogla kaliti naravnega razvoja.

RIM, 24. sept. ZPV. Po rimskih posve-

tovanjih se pojavljajo mnoge zanimive napovedi glede načrtov sil osi za bodočo ureditev sveta. Po teh napovedih naj bi bil svet organiziran v štirih velikih skupinah: evropsko-afriški, azijski, daljnovzhodni in ameriški. Evropska bi stala pred vsem pod vplivom Nemčije, mediteransko-afriška pod vplivom Italije, azijska pod vplivom Sovjetske zveze, daljnovzhodna pa pod vplivom Japonske, dočim bi tvorili obe Ameriki skupino zase. Glede Afrike se naglašja, da bo razdeljena med Italijo, Nemčijo in Španijo. Španija bi dobila francoski Maroko in

del Alžirije, Italija Tunizijo, Tibešti, Sudan, del Kenije in Ugando, Nemčija pa ostale francoske in angleške kolonije, najbrže tudi protektorat nad belgijskim Kongo. Franciji bi ostal del Alžirije in morda še kake druge postojanke. Usoda Egipta in Južne Afrike še ni dokončno določena. Pod italijanski vpliv bi prišle v Prednji Aziji tudi Palestina, Sirija, Transjordanija in Irak.

BERLIN, 24. sept. Unp. V diplomatskih krogih se govori, da sta bila Grčija in Egipt strogo posvarjena takoj po konferenci, ki jo je imel Hitler s von Ribbentropom. Ta svarila priobčuje danes nemški tisk. Misli se tudi, da je Švica na isti črti kot sila osi ter da bo navzlic demantujem Španija kmalu v vojni. Sereno Sumner je še vedno v Berlinu, kjer bo imel verjetno danes konferenco s von Ribbentropom.

jo z veliko pozornostjo razvoj dogodkov v Egiptu in naglašajo, da je ta razvoj dokaz, da se je Egipt upri vsem angleškim prizadevanjem, da bi se pridružil s svojo vojsko Angležem v boju proti Italiji. Simpatije Egipta stoji na strani Italije in ne Anglije, kar bo igralo v bodočem razvoju zelo odločilno vlogo.

KAHIRA, 24. sept. Reuter. Egiptska oblastva so zaprla 7000 Italijanov v sami Kahiru, še več pa po drugih krajih. Vsi so internirani. Demantirana je vest, da bi bilo razglašeno nad Egiptom obsedno stanje.

ARGENTINSKO POSOJLO ANGLIJI

BUENOS AIRES, 24. sept. Unp. Argentinska republika je sklenila odobriti posojlo Veliki Britaniji v višini 114 milijonov dolarjev za nabavo živil v Argentini. Angliji bo kupila argentinsko žito in meso.

AMERIŠKA LADJA V SINGAPURU

SINGAPUR, 24. sept. Reuter. Ameriška vojna ladja »Ogasta« je pristala v singapurskem pristanišču, da vzame gorivo. Cordell Hull je izjavil, da ta dogodek nima velikega pomena.

HOLANDSKI ČASTNIKI V KANADI

OTTAWA, 24. sept. Reuter. Osem holandskih častnikov je prispelo v Kanado, da zbirajo holandske prostovoljce.

Sodelovanje Anglije in Amerike

Pogajanja velikega pomena za nadaljnji razvoj dogodkov v svetu — Ogrmne ameriške dobave vojnega materiala Angliji

CURIH, 24. sept. »Neue Zürcher Zeitung« poroča iz Londona, da je istočasno s pozitivno diplomatsko aktivnostjo sil osi, postala zelo aktivna tudi diplomacija sil anglosaškega sveta. Sestanki ameriškega zunanjega ministristva Cordella Hulla, angleškega veleposlanika Lothiana in avstralskega poslanika Coseya, o katerih so poročali že pretekli teden, se nadaljujejo in se nanašajo na skupne probleme obrambe. Da se nanašajo ta posvetovanja na Tihoocean, je mogoče spoznati iz sodelovanja Avstralije. Vedno bolj prevladuje prepričanje, da ne bo došen sporazum samo o uporabi angleških baz v Singapuru, ampak tudi drugih pomorskih in letalskih oporišč na Daljnem vzhodu, kakor zlasti tudi v Avstraliji in na Novem Zelandu. Ta dejstva imajo velik pomen zlasti glede Japonske, katere ekspanzijski načrti ne vzbujajo Amerike nič manj kakor Anglijo. Ni pa tudi izključeno, da bodo k temu sodelovanju proti Japoncem pridružena še Holandska, Vzhodna Indija, Kitajska in Sovjetska zveza. Vedno tesnejše volaško sodelovanje Anglije in Amerike pa seveda

tudi ne more ostati brez vpliva na Evropo, zlasti na dispozicije sil osi. Napovedi, da bodo Nemci zaradi vedno tesnejšega angleško-ameriškega sodelovanja pospešili potkus invazije v Anglijo, se pa doslej niso uresničile.

NEW YORK, 24. sept. Tass. Po uradnih in neuradnih podatkih postaja izvoz vojnega materiala iz Zedinjenih držav v Anglijo z vsakim dnem večji. Po poročilu agencije Ass Press so USA odobrile v teku prvih osmih mesecev letošnjega leta izvoz vojnega materiala v Anglijo v iznosu vrednosti 372 milijonov dolarjev. V samem mesecu avgustu je bilo uvoženega vojnega materiala za najmanj 32 milijonov dolarjev. »New York Times« pravi-

jo, da je Anglija naročila v USA od začetka vojne do sedaj za dve milijardi dolarjev vojnega materiala. Poleg velikega števila letal, pušk in drugega orožja, dobiva Anglija iz USA vsak mesec tudi milijon ton jekla, strojev, orodja in kemikalij. USA podpirajo Anglijo tudi še na druge načine. Tako je ameriški Rdeči križ poslal v Anglijo obleko, zdravila in drugi material v vrednosti več ko za 4 milijone dolarjev. USA so dalje dovolile svojim državljanom, da stopijo kot prostovoljci v kanadsko letalstvo. Kljub temu pa zahteva ves tisk in ves vplivni svet, naj USA prožijo Angliji v bodoče še večjo pomoč.

Neiasen položaj Egipta

WASHINGTON, 24. sept. ZPV. United Press poroča iz Kahiru, da je včeraj egiptiška vlada razglasila za vse področje Egipta vojno stanje. Demisijsa štirih savdističnih poslancev dopušča zaključek, da se Egipt ne bo držal pogodbe, ki jo je

sklenil z Anglijo. Angleška vlada ni hotela vreči Egiptcev v vojno in je zato zavzela stališče čakanja. Ministrski predsednik je izjavil, da se bo Egipt vojskoval tedaj, ko bo nevarnost tuje invazije očitna.

RIM, 24. sept. ZPV. V Rimu zasleduje-

Govor angleškega kralja po radiu

Sinoči je govoril angleški kralj Jurij narodom angleškega imperija o sedanji gigantski vojni za usodo sveta

LONDON, 24. septembra. Reuter. Angleški kralj Jurij je imel sinoči po radiu govor, v katerem je dejal med drugim, da je poteklo že nad leto dni vojne, katero se sprejel angleški narod v spoznavanju ogromnosti sil, ki so nastopile proti njemu, a tudi zavesti svoje moči in odločnosti. V tem času se mnogo zgodilo. Veliki narodi s propadli. Bitka je predurmi Anglije. Angleški narod stoji v prvi bojni črti v boju za svobodo in izročila, ki smo jih sprejeli od davnih rodov. Ko se pripravljamo na to bitko, vidimo mnogakaj, kar nam daje poguma. Ob sebi imamo velike, junaške skupine iz vseh delov imeprija, močne skupine naših zaveznikov, za nami čutimo vso dobro voljo tistih, ki ljubijo svobodo. Naši prijatelji v Ameriki so nam to pokazali na mnoge načine. Narodi našega imperija so borijo ob strani matrne zemlje. Od vseh krajev sveta prihajajo močje in orožje v

vedno večji reki in v želji, da bi doprinesli skupne žrtve za svobodo vseh, za žrtve, ki nam bodo prinesle smago. V tej bitki za Anglijo stoji London, prestolnica našega mogočnega imperija, v prvih črtah fronte. Tudi druga naša mesta trpijo od strašnih napadov našega sovražnika. Z vsemi imamo sočutje, toda London je za enkrat tisti, ki mora nositi vso jezo sovražnika. Govorim vam iz kraljevske palače v Londonu, ki tudi nosi častitljive rane zadnjih bojev. Govorim Londončanom v prvi vrsti, čeprav naj gredo moje besede tudi vsem mestom, trgov in vsem, ki prenašajo iste nevarnosti. Kraljica in jaz sam sva videla mnogo mest, ki so trpela, ki so bila bombardirana, in ljudi, ki trpijo najbolj. Najina srca so pri njih vseh nocoj. Njihov pogum, njihova vera v pravičnost našega boja, njihovo zaupanje v stvar domovine in v končno zmago, nam dajejo pobudo nam vsem, da vztra-

jamo. Vsem tistim, ki se žrtvujejo v protiletalski obrambi, se še posebej zahvaljujem. Njihova požrtvovalnost, ki je brez izjeme, je dala časten blesk angleškemu imenu. Enakovredno stojimo na strani junakov naše oborožene sile, naše policije, našega brodograjskega, ki vsi stojijo na straži kot naš obrambni ščit, da nas branijo pred sovražnikom. Nocoj, ko govorim z vami, smo zares vsi narod, ki stoji na straži v sprednji bojni črti. Vsak kdor stori svojo polno dolžnost, enakovreden vojaku, letalcu in mornarju. Tudi delavci in delavke po tovarnah, ki nadaljujejo s svojim delom brez ozira na letalske alarme so zaslužili svoje mesto med največjimi junaki naše dolge in lepe zgodovine. V ničemer ni manjše junaštvo vseh tistih, ki podnevu in po noči prenašajo neudobnosti letalskih napadov. Da, zares mnogo junastev se je zgodilo v teh velikih, zgodovinskih dneh. Da bi vsem tem junakom

dal neko zunanje priznanje za njihovo rodoljubno požrtvovalnost, sem ustanovil posebno odlikovanje »Jurijevega križca«, ki bo po vrednosti enak »Viktorijinemu križcu«. V teh dneh smo spoznali, da je London pokazal, kako je strnjen v eno, tako strnjen, kakor ves angleški imperij. Niso obzidja, ki tvorijo mesta, marveč prebivalci, ki v tem zidovju prebivajo. Zidovje Londona lahko poderejo, toda duha Londončanov ne bodo klonili. An kot v Londonu tako lahko rušijo po vsej lepi Angliji druge domove, ki so dragi vsakemu svojcu, toda kljub temu bo še vedno stala Anglija in angleški narod kot simbol trnjave svobode. S tega mesta bi rad povedal užaloščenim staršem, kako sočustvujemo z njimi, da so izgubili svoje otroke na visokem morju, ko je bila ladja potopljena brez vsakega svarila. To je nov dokaz zlobe, proti kateri se borimo. V hudih časih živimo. Verjetno bo bodočnost še bolj temna. Zima je pred nami, temna in mrzla. Toda za zimo pride spet pomlad in za sedanji preizkušnji prav gotovo pride zmaga, ko bodo sedanje težave prenehale. Za to pa zaupajmo vsi v Boga in v neklonljivo moč angleškega duha.

Nadaljevanje letalskih napadov

Nemške bombe so padale v pretekli noči bolj na periferijo Londona — Angleži so izvršili zadnji

Londona — Angleži so izvršili zadnji

NEMŠKO URADNO POROČILO

BERLIN, 24. sept. DNB. Nemško vrhovno vojno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: Neka nemška borbena ladja je potopila v bližini angleške obale eno sovražnikovo oboroženo trgovsko ladjo s 3000 tonami in poškodovala neko angleško ladjo. Naše letalske sile so včeraj izvedle nasilne ogledniške polete nad Anglijo. Pri tej priliki so bile bombardirane vojaške naprave v Londonu in drugih mestih južne Anglije. Ponoči so nemške letalske sile izvedle ponovno v polnem obsegu svoje napade na London. Bombardirala so z uspehom pristaniške naprave, doke in druge vojaške cilje. Angleški bombniki so preteklo noč izvedli napade na severno Nemčijo. Pri tej priliki so porušili več kmečkih zgradb. Nekaj sovražnikovim letalom se je posrečilo priti do Berlina, vendar niso povzročila nobene škode. Včeraj ni bilo zbito niti eno sovražnikovo letalo. Eno nemško letalo se ni vrnilo domov. Letalski oddelek majorja

Melbersa je dosegel svojo 500. zmago. O delovanju nemških podmornic, o katerih govori včerajšnje sporočilo, je treba poudariti, da je podmornica poročnika Littsa sodelovala pri potopitvi štirih sovražnih trgovskih ladij, ki so imele skupno 29.000 ton.

BERLIN, 24. sept. Unp. Nemški tisk piše, da se pripravlja konec angleškega odpora. Uradno je bilo sporočeno, da se bodo pospešili letalski napadi na Anglijo. Do sinoči je bilo zrušenih 21 britanskih letal in 5 nemških. Ponoči je 150 nemških letal napadlo London.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 24. sept. Reuter. Angleško uradno poročilo pravi, da so v teku noči nemška letala bila zadržana v zunanjih delih Londona. Bombe so bile vržene na predmestja ter na nekatera mesta na jugu. V Londonu je bilo poškodovanih večje število hiš in industrijskih naprav. Smrti ni bilo. Bombe so bile

vržene tudi na nekatere kraje v severnozhodni Angliji.

LONDON, 24. sept. Reuter. Ker se je vrnil še en pogrešani angleški pilot, znanša angleške izgube včeraj 3 pilote in 11 letal. Nemci so izgubili 11 letal. V zgodnjih današnjih urah sta bila sestreljena dva nemška aviona.

NOVI NAPADI NA OBREZJE

LONDON, 24. sept. Unp. Na francoski obali v Kanalu je bila povzročena velika škoda od britanskih bombnikov, ki so vso noč obmetavali kanalska pristanišča z bombami. Eksplozije so bile tako strahovite, da so se tresle hiše na angleški obali.

NAJVEČJI NAPAD NA BERLIN

LONDON, 24. sept. Reuter. Berlin je danes ponoči med polnočjo in 4. uro doživel najtežji zračni napad v vojni. Angleški bombniki so odvrtili bombe tudi v središču mesta. Napadli so tudi aluminijaste tovarne pri Dersdenu ter železniško križišče v Thorgauu. V Berlinu je bil silno oster protiletalski ogenj.

včeraj sestrelili dve japonski letali.

VICHY, 24. sept. Unp. Kitajska vlada je preko veleposlanika Wellingtona Kooja ustmeno protestirala pri francoski vladi zaradi francosko-japonskega sporazuma glede Indokine. Koo je dejal Baudoinu, da si je Kitajska rezervirala popolno svobodo akcije.

OGROMEN SOVJETSKI VOJNI PRERAČUN

MOSKVA, 24. sept. Stefani. Vrhovni sovjet je odobril 57 milijard rubljev za odbrano, kar predstavlja 31,7% preračuna. V primeri z l. 1937. je povišan sovjetski vojni preračun za 40%.

Mariborska napoved: Malo oblačno in stanovito vreme. Včeraj je bila maksimalna temperatura 24,5, minimalna na 12,1, opoldne 21,5.

SSSR ne zanima več jugovzhod

RIM, 24. sept. ZPV. Tu je izzval veliko zanimanje uvodnik v »Krasnaji Zvezdici«, organu rdeče vojske, ki z zadovoljstvom pozdravlja spremembe na evropskem jugovzhodu in pravi, da Sovjetska zveza tam nima več nobenih teritorialnih zahtev. List pozdravlja vkorakanje Madžar

rov v Transilvanijo, kakor tudi romunsko-bolgarski sporazum v Craiovi. Dalje izraža list veselje nad delom sil osi za ohranitev miru v Evropi in pravi, da Sovjetska zveza ne zasleduje na evropskem jugovzhodu nobenih interesnih ciljev.

Sovjetski list o odločilnem spopadu

MOSKVA, 24. sept. TASS. »Pravda« objavlja članek polkovnika Sečenka, ki pravi, da ima nemško letalstvo še vedno iniciativo v svojih rokah. Angleška mornarica, ki naj bi odigrala glavno vlogo pri obrambi Anglije, še ni stopila v akcijo. Obe sili razpolagata z zadostnimi rezervami, ki jih hranita za odločilne voje operacije. V zgodovini vojen niso bile doslej še znane tako gro

mne operacije letalstva in mornarice, kakor so sedanje ali še bodo. Zaradi tega bo najbolj zanimiv prav bodoči razvoj operacij. Bodoči spopad med nemškim letalstvom in angleško vojno mornarico bo odločil usodo nemške invazije. Nemčija se trudi pospešiti ta spopad, dočim ga skuša Anglija odgoditi za pozneje, računajoč na utrujenost nemškega in na porast moči lastnega letalstva.

Vojna med Angleži in Italijani

RIM, 24. sept. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče vojno poročilo: Potopila se je verjetno svražnikova križarka, katero je torpediralo neko naše letalo, in o čemer je javljalo poročilo št. 110. Iz slik o bombardiranju Haife, kar se je zgodilo 21. sept., se jasno vidi odlični uspehi tega napora. Povsod so bombe povzročile hude in ogromne poare. Na Malti je bilo ponovno bombardirano letališče Mikaba. Zadetih je bilo več skladišč in povzročeno več požarov. Sovražnikova lovka letala so se vrnila domov. V Afriki je sovražnik bombardiral mesto Benghazi in poškodoval več stanovanjskih hiš. Zaradi zaščitnih ukrepov pa ni bilo žrtv. Sovražnikov napad na Bardio ni povzročil niti žrtve niti škode. V bližini obale Kirenajke je neko naše lovsko letalo s strojniškim ognjem zbito neki 4 motorni angleški bombnik vrste »Sunderland«. — Angleško letalo je padlo v morje in izginilo. Vojaške naprave v Marsa Matruhu

so bile ponovno bombardirane z uspehom. Vsa naša letala so se vrnila. Ponoči je bilo bombardiranje pristaniških naprav v Adenu. Glede ladij, ki jih je naše letalstvo zadelo pri napadih, omenjenih v sporočilu št. 107, in sicer v Rdečem morju, je ugotovljeno, da so bile zadete tri ladje iz sovražnikovega konvoja. Sovražnikovo letalstvo je metalo bombe na Burmo, Kasalo in okolico Asmare, kjer sta bili ubiti dve osebi, dve pa ranjeni. Vsi so bili domačini. Škoda je bila majhna. V Tirenskem morju je neka sovražnikova podmornica potopila neko našo prazno ladjo.

RIM, 24. sept. Unp. Italijanska letala so začela v velikih valovih napadati britanske mehanizirane kolone v okolici Marsa Matruhe. Smatrajo, da je to uvod v napad italijanske pehote na omenjeno mesto.

KAHIRA, 24. sept. Reuter. Britanska letala so v teku noči bombardirala Benghazij in Monastir.

Krvavi spopadi v Indokini

HANOI, 24. sept. Unp. Močna japonska vojska iz Kantona je napadla kraj Langson v francoskem Tonkinu, ki je okoli 100 km oddaljen od Hanoijskega. Napad je izvršilo topništvo in letalstvo. Boji so trajali včeraj vse popoldne navzlic sporazumu med Japonsko in Francijo. Francoska oblastva so objavila, da so francoske čete evakuirale Dong Dong, ki leži na kitajski meji. Tam so se v nedeljo začeli prvi boji. Oblastva trdijo, da so odgovorni za spopad Japonci, ker v sporazumu ni nikjer rečeno, da sme japonska vojska iz

Kantona predreti v Indokino.

TOKIO, 24. sept. Unp. Francoske čete, ki so se uprle japonski invaziji, so bile razorožene včeraj, je objavilo japonsko vrhovno poveljstvo.

HAIPHONG, 24. sept. Reuter. Včeraj popoldne se je znova vnela bitka med francoskimi in japonskimi četami na meji Indokine. Trajala je do noči. Japonske čete so napadle francoske položaje 20 km južno od Donoganga. Japonski letalci so bombardirali francoska letališča in čete.

HANOI, 24. sept. Reuter. Francozi so

Novice

Skrb za prehrano šibkejših slojev

Važen problem današnje dobe je predvsem skrb za prehrano socialno šibkejših slojev na podeželju. Ta problem je posebej pred zimo zelo aktualen in bi se moral povsod pričeti urejevati takoj in sicer lokalno, v vsaki upravni občini posebej.

Vsaka občina naj bi imela svoj poseben prehranjevalni odbor, v katerem naj bi sodelovali vsi brez razlike na politično in stanovsko pripadnost. Odbor naj bi napravil v prvi vrsti seznam vseh družin, ki pridejo v poštev za skupno nabavo življenjskih potrebščin, predvsem za moko, krompir, fižol in koruzo. Občina ali pa drugi gospodarski ali denarni zavodi bi morali dati odboru na razpolago večji brezobrestni kredit, s katerim bi odbor kupil v prvi vrsti v kraju, potem pa drugod od producenta presežek življenjskih potrebščin. Na ta način bi se doseglo, da bi pridelek domače občine ostal doma in da bi razni spekulantni in prekupčevalci ne pošiljali blaga drugam, domačini pa si ga ne morejo nabavljati.

Kar tiče nabave moke, bi odbor nabav-

ljeno pšenico, rž in koruzo dal mleti mlinarju (najbližjemu), ki bi mlel po toza devnih predpisih, nakar bi odbor brez dobička prodajal moko onim družinam, katere je glede na njihov socialni položaj smatrati za potrebne cenene moke. Moka bi bila cenejša in bi se prodajala na nakaznice in sicer po gotovih potrebnih količinah. Isto bi bilo z drugimi živili.

Taka akcija bi se morala povsod pričeti takoj, dokler so še zaloge doma. Pri kmetu producentu, pozneje, ko ta svoj višek proda, bo prepozno.

Takšen odbor za prehrano ubožnejših

slojev so ustanovili v Gornji Radgoni in ga vodi predsednik občinskih podjetij g. Jože Hrastelj. Občina je dala na razpolago za prvo silo 100.000 din brezobrestnega posojila za nabavo zrnja, ki ga bo mlel domači mlinar. Prva razdelitev cenene moke bo že v drugi polovici septembra.

To je vzorna poteza obmejne občine, ki hoče na ta način omiliti gorje in bedo obmejnega prebivalstva. Druge občine naj posnemajo in videli bomo, da bomo te težke čase prebili dobro, brez nepotrebnega razburjenja.

Uredba o orehovem lesu

Uredba o gojitvi, sekanju, prometu in izvozu lesa domačega oreha je objavljena v »Službenih novinah«. Od 1. aprila do 1. oktobra je sploh vsako sekanje orehov prepovedano. Med 1. oktobrom in 1. aprilom pa je dovoljeno le s pristankom obče upravne oblasti prve stopnje, ki izda dovoljenje le onim, ki lahko posade

za vsak posekani oreh pet novih. Oreh se sme izročiti prometu šele po žigosanju okrajnega referenta, 10% od izvozu namenjene količine pa mora izvoznik ponuditi vojnemu ministrstvu za njegovo uporabo. Prestopki se kaznujejo z 2000—3000 din oziroma 30 dnevi zapore.

Celje

Tudi šolska knjiga je nujna potrebščina

V zadnjih tednih se je začela prava gonja za dražitelji življenjskih potrebščin in prav je, da se obranimo pljavk, ki hočejo v trdih naših časih pobrati od revnih množic prevelike dobičke. Gotovo ne more nihče zagovarjati onih, ki so te potrebščine nabavili po izredno nizki ceni in jih hočejo sedaj tako prodajati, kakor da bi si jih bili nabavili po sedanjih visokih cenah. Takega zagovornika ni — pač pa so očitni grešniki, ki ves svoj greh še napišejo in dokaz kar sami ponujajo.

Tako delajo izdajatelji starejših učnih knjig. Pred nami leži grška slovnica, ki sta jo sestavila Bradač-Osana in je izšla leta 1919. Takrat je stala knjiga, kakor je natisnjeno 8 kron, sedaj pa stane, ker še vedno ni novejših izdaj, izvod 35 dinarjev. Stroški za izdajo med tem gotovo niso rasli, ker je bila izdaja plačana v

tiskarni že leta 1919; tudi honorar je že takrat zapadel, ako že ni bil celo prej plačan; edino dolg je lahko ostal, ki se pa kar imenitno obrestuje, saj dobi založnica mesto 7 din kar 45 din, torej v 20 letih 650% ali 32% na leto, kar je veskakov nedopustno in več ko bančno obrestovanje!

Ker pa gre v tem slučaju celo za šolsko učno knjigo, ki si jo morajo kupiti tudi najrevnejši učenci klasičnih gimnazij, menimo, da spada ta knjiga tudi med življenjske potrebščine in je tako zvišana cena ravno tako prepovedana kakor pri mesu, mleku in krompirju; ker bi moral prodajati kmet še čisto po drugačni ceni, če mora kupovati celo knjige za svojega otroka po takih cenah. — Sicer pa: besedo imata založnica in oblast. — Oče.

SMRTNA NESREČA PRI POLZELI

18 letni posestnikov sin Slavko Drev iz Drešnjevasi pri Petrovčah, mehaniški vajenec pri tvrdki Haselbach v Celju, se je v nedeljo okrog 20. peljal z motornim kolesom brez luči s Polzele proti Parižljani. Na zadnjem sedalu je sedel neki njegov prijatelj iz Pariželj. Nasproti je privozil kmečki voz. Oje voza je zadelo Dreva v prsi, da je dobil težke poškodbe in je par minut pozneje izdihnil. Njegov prijatelj si je pri padcu pretresel možgane. Drevovo truplo so prepeljali v mrtvašnico na Polzeli, drugi poškodovanec pa je ostal v domači oskrbi.

c. V Ljubljani umrlega 76-letnega višjega deželnega sodnika v pok. dr. Hinka Štepančiča so prepeljali v Celje, kjer bo

Ljubljana

Težak položaj mestnega delavstva

Ni še dolgo tega, ko smo brali neke hvalospeve na mestno občino ljubljansko, kako očefovsko skrbi za svoje delavstvo. Da pa je položaj mestnega delavstva dejansko vse prej kot rožnat, o tem priča spomenica, ki jo je to delavstvo po svojem predstavništvu predložilo predsedniku mestne občine dr. Adlešiču. Spomenica ugotavlja, da se je v zadnjih letih delovno razmerje delavcev v mestnih podjetjih vedno bolj poslabšalo. Mestno delavstvo nima nobenega enotnega službenega reda, nima pragmatike in tudi ne kolektivne pogodbe, kakor jo ima delavstvo v zasebnih podjetjih. Vsa podjetja, tudi nekatere občine so regulirale svojim delavcem mezde navzgor, le mestna občina ljubljanska je ostala na vse zadnje prošnje gluha. Pred tremi leti so se nam reducirale, tako pravi spomenica, urne mezde z motivacijo, da je prvo treba rešiti mestne finance. Tedaj nam je bilo obljubljeno, da bo ta žrtev trajala samo eno leto. Med tem pa so pretekla že tri leta, na obljubo pa še vedno čakamo.

Mestno delavstvo zahteva med dru-

gim, naj se sporazumno z delavskimi zastopniki izda za vsa mestna podjetja službeni red, naj se povisajo urne mezde v toliko, kot so poskočile cene življenjskim potrebščinam, in naj se spet upelje tedensko izplačilo in to v petek.

Predstavko mestnega delavstva je Delavska zbornica predložila banski upravi s prošnjo, naj bi vplivala na mestno občino, da bi ustregla upravičenim željam, oziroma da bi odredila zadevna pogajanja med mestno občino in zastopniki delavstva. Ni nam znano stališče mestne občine nasproti zahtevam mestnega delavstva, mnenja pa smo, da bi morala kot delodajalec vsekakor dajati dober zgled. Tudi ni Ljubljani v čast, da je tu slabše plačano delavstvo v mestnih podjetjih, kot je plačano v drugih občinah, na primer v Mariboru.

a. Tragičen dogodek na lovu. V nedeljo je priredil univ. profesor dr. Božidar Lavrič v svojem revirju na Blokah lov na jelene. Pri tem je po nesrečnem naključju njegova krogla, namenjena jelenu, zadela Vilka Zupanca, industričja iz Sodražice, v nogo. Kljub takojšnji zasilni pomoči je

bila rana tako huda, da je Zupane med prevozom v bolnišnico izkrmavel.

a. Zapora Tyrševе ceste. Zaradi gradnje kanala na Tyrševi cesti je ta cesta v odseku od Vodnikove ceste do Posavskega ulice do nadaljnjega za vozni promet zaprta. Zasilni promet bo ta čas tekla po Vodovodni cesti in Posavskega ulici.

a. Na ljubljanski univerzi prične zimski semester 25. septembra in bo trajal do 15. februarja 1941. Vpisovanje za nove slušatelje od 25. septembra do 25. oktobra, za slušatelje, ki s ože bili vpisani, pa od 25. septembra do 10. oktobra.

a. Napredovala je pri kraljevi banski upravi v 5. skupino šolska referentinja Mara Siferer.

Ptuj

p. Vpisovanje v trgovsko nadaljevalno šolo v Ptuj bo v nedeljo, 29. t.m., od 9. do 12. v meščanski šoli. Lanskoletni učenci naj prinesejo s seboj le spričevalo o dovršenem II. razredu. Oni pa, ki se vpišejo na novo, se morajo izkazati z naslednjimi dokumenti: zadnje spričevalo ljudske ali srednje šole, učno pogodbo, krstni list ali spisek iz krstne knjige in potrdilo zdravnika. Zadostuje potrdilo, ki je bilo izdano ob sprejetju v uč. če ni nad 3 mesece staro ali potrdilo zdravnika bolniške blagajne. Vsak učenec izpolni predpisano prijavo, ki jo skupno z dokumenti preda vpisovalni komisiji. Šolnina znaša za učence trgovcev, ki so člani trgovskega gremija za mesto Ptuj, 100 din, za vse ostale pa 200 din. Plačati je treba najpozneje do 1. januarja 1941.

Prekmurski kmet in maksimalne cene

Po mnenju mnogih »izvedencev« bi naj maksimalne cene našega kmeta dvignile in mu pomagale. Žal pa je večinoma obratno. Poglejmo malo podrobneje prilike v Prekmurju. Podobni slučajji morajo biti v ostali Sloveniji vsaj tako, če ne še bolj pogosti. Vzeli smo podatke z Velike Polane. Vas šteje nekaj nad 200 hiš ter približno prav toliko družin. Rž in pšenico imata na prodaj samo dve družini in obe sta družini mlatilniških lastnikov. 20 družin je takih, da jim rži in pšenice ni treba kupiti. 160 družin pa bi morale dokupiti po nekaj sto kg. Radi visokih cen jim to nikakor ne bo mogoče. 18 družin bo pa moralo kupiti moko

Modernizacija slovenskih cest

Za prihodnjo pomlad je razpisanih nekaj cestnih del v Sloveniji. Celotni proračun zanje znaša 8.813.000 din. 11. okt. bo licitacija za modernizacijo 1 km 250 m dolge državne ceste skozi Celje. Proračun znaša 950.600 din. 10. okt. bo licitacija za dobavo malih granitnih kock, potrebnih za tlakovanje. Ta dobava je preračunana na 840.700 din. Pri Vranskem bo modernizirana cesta v dolžini 1250 m in znaša proračun 933.900 din. Tozadevna licitacija bo 5. okt. 24. okt. bo licitacija za modernizacijo državne ceste skozi Novo mesto v dolžini 2 km in 350 m. Proračun znaša 3.229.700 din. Dobava kock za tlakovanje bo licitirana 9. okt. Proračun zanje znaša 2.141.700 din. Razpisana je tudi druga licitacija za zgraditev železniškega podvoznjaka na cesti Ježica - Domžale za 28. sept. Gradbena dela znašajo 716.700 din. Vse licitacije bodo na tehničnem oddelku banske uprave.

POCENITEV UMETNEGA GNOJILA

Da bi se povečala uporaba apnenega dušika v državi, je tovarna umetnih gnojil v Rušah kljub splošnemu porastu cen znižala njegovo ceno. Doslej je tovarna večino svoje produkcije izvažala v Nemčijo in Italijo. Tudi največja tovarna umetnih gnojil v državi Zorka bo znižala cene, zlasti superfosfatu, ki se največ uporablja.

p. Znak pomanjkanja. Pri Sv. Barbari v Halozah so vdrlj neznanci v kaščo pos. Vidmarjeve v Gradšču in odnesli več vrec zrnja.

p. Kolo so ukradli krojaškemu pomočniku Ostroškovi iz Vičave izpred davčne uprave. Ev. št. je 185287 in tov. št. 621191.

o. Poročila sta se v Slovenjgradu frizerski mojster g. Ivan Barl in gđc. Anica Dvoršek.

o. Neprevidnost s koso. Pri Sv. Ani v Slovenskih goricah je neki deček po neprevidnosti hudo ranil s koso 16-letnega rejenca Alojzija Muhiča, ki je kosil za tamkajšnjega organista. Deček ima razrezano desno nogo ter presekani obe kiti.

o. V bolnišnici v Murski Soboti je preminul 26-letni delavec Aleksander Cerny. Peljal se je vrh zabojev na visoko naloženem tovornem avtomobilu gornjeradgonske tvrdke Franca Korošca. Na ovinku pri stražarnici v Meleh ga je vrglo z vozila tako nesrečno, da si je na kamnu natrl lobanjo.

o. Huda prometna nesreča. Na cesti Mežica—Dravograd je neki tovorni avtomobil povozil 28-letnega predelavca Radoslava Tomoviča iz Mežice. Ponesrečenca so prepeljali v slovenjgraško bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima Tomović zlomljenih več reber, lopatico in težje poškodbe na glavi.

na vsak način, če se hočejo preživeti. Kje bodo vzele denar? In v najhujši stiski so baš mnogočlanske družine.

To je samo prikaz razmer na eni vasi. V podobnem položaju pa se nahajajo tudi druge vasi v Prekmurju. Najmanj 75% prekmurskih družin bi moralo dokupiti rž in pšenico, če bi se naj normalno prehranjevale. Zato je jasno, da Prekmurje nima koristi od visokih žitnih cen. Prav tako ali še hujše je pri kurjavi in lesu sploh. Oblasti bi morale priskočiti našim ljudem na pomoč. Predvsem bi moral imeti naš človek več ugodnosti pri izkoriščanju veleposestniških gozdov. -ac.

Kobanski otroci prosijo: dajte nam šolo!

Šolska vrata so ponovno odprta. Mladina spet pridno nabira znanje za bodoče življenje. Naša obmejna planinska deca vrh Slemena, tam v bližini Zavrčerjevega vrha, ni tako srečna, kakor mladina drugod. Predaleč ima do selniške šole. Z vrhov Slemena in gornjebistriške grabe ima otrok najmanj 6 km hoda 12 km v obe smeri je mnogo za malega junaka, ki komaj nosi torbico in knjige. Vrh tega še letošnje vreme! Ob dežju ni mogoče otroka napotiti v šolo. Ob slabem vremenu hodi malček v hrib 2—3 ure. Koliko trpi ob taki priliki zdravje otroka! V lepem vremenu hitijo vsi na polje, da rešijo pred uničenjem svojo borno hrano. Iz mnogih bajtic so poklicani možje, da dajo svoje sile na razpolago domovini. Ni čuda da v taki izredni dobi prične še hujše rasti bohotni plevel nepismenosti. Na-

ša hribovska deca prične pozno hoditi v šolo. Radi velike oddaljenosti in vremenskih nepravil mnogo izostaja in mladi Kobanci so tako zelo prikrajšani.

Čitanje in pisanje dela preglavice našim doraščajočim mejašem. Na meji mora biti rod najboljši, v znanju in gospodarstvu najtrdnější, saj le taka meja dela domovino močno. Najštevilnejši narod kobanske planine tvori sloj ofrov, drvarjev in bajtarjev. Kako naj kupuje tako siromaštvu svoji deci obleko in obuvalo, na šolski poti se vse hitro pokvari in raztrga. Oblačila so draga in redka dnina da 15—20 din zaslužka. Ako merodajni čutijo z revnim kobanskim narodom, naj uvidijo kak zaklad je zdravje. Oblast naj ustanovi tudi na Slemenu na Kobanskem hribovsko šolo našim mejašem.

Hardecan.

Maribor

Stavka stavbinskega delavstva končana?

Vse kaže, da se je sedanja stavka mariborskih stavbinskih delavcev ponesrečila. Včeraj so se mnogi delavci vrnili na stavbe in pričeli delati. Edino pri Hutterjevem stanovanjskem bloku stavka še traja, ker so tam močne straže tistih, ki so stavko vodili. Zaradi stavke so delavci dnevno izgubili 60.000 din na zaslužku. Ves čas stavke pa okoli 250.000 din, kar gre seveda na škodo stavkajočih stavbincev, ker so pričeli stavkati brez pred-

hodnih zakonitih pogajanj.

Če že stavka ni uspela, naj zdaj vsaj banovina pokaže polno razumevanje za težnje naših stavbincev, ki ne zahtevajo povišanja mezd, pač pa samo draginjsko doklado dokler bo trajala ta vedno neznošljiva draginja. Podjetniki bodo gotovo sledili pozivu banovine in ustregli upravičenim težnjam gradbenega delavstva, saj so to delavskim zaupnikom tu-

di obljubili z edinim pogojem, da o draginjski dokladi in o njeni višini odloča banska uprava.

V Mariboru stavkajo sedaj poleg delavcev na Hutterjevem stanovanjskem bloku edino še krojaški pomočniki in pomočnice. Njihova stavka je zakonita. Izgleda da bo stavba uspela, ker so že mnoga podjetja pristala na pomočniške zahteve.

Težnje brivskih pomočnikov

Ob nastopu draginje so imeli brivski pomočniki povprečno 600, a frizerke 700 din mesečne plače. Kako je bilo mogoče s to plačo izhajati, si lahko vsak sam predstavlja. Bedno življenje pa je nastajalo draginja, ki vedno bolj narašča, poslabšala do neznošnosti. Kljub temu da so razna podjetja in delavnice povišale svojim uslužbencem mezde, kljub temu da so vse povišice ostalih delavcev v primeru z narastom draginje, ki je v nekaterih najosnovnejših ljudskih življenjskih potrebščinah poskočila za 100 in še več odstotkov, smešno minimalne, se gospodom šefom brivskih in frizerskih salonov zdi odveč, da bi svojim nastavljenjem povišali mezde vsaj za polovico tega, za kolikor se je podražil kruh.

Brivski frizerski pomočniki in pomočnice so namreč zaprosili za 25% povišanje, kar je itak minimalno, če pomislimo, da se je kruh podražil za 50%, a da o drugih stvareh niti ne govorimo.

Brivsko frizerski mojstri na prošnjo uslužbencev vobče niso reagirali, tako da so bili pomočniki-ce primorani potem svoje organizacije zaprositi mestni obrt-

ni referat za posredovanje. Če vzamemo v obzir nezdravo, posebno tuberkulozi izpostavljeno delo po salonih, je nujno, da se tem nastavljenjem da možnost, da se s tečno in mastno hrano, potem sončnih in zračnih stanovanj obvarujejo, ne samo za poedinca, temveč za ves narod pogubonošno bolezen. Tudi v interesu obiskovalcev teh salonov je, da jim strežejo zdravi, a ne nalezljivo bolni nastavljenici.

Ako pa hočemo doseči znošnejše in bolj zdrave razmere po brivnicah, je nujno, da se ustreže malenkostnim zahtevam brivskih frizerskih pomočnikov in pomočnic ter jim nudi vsaj delno možnost, da se rešijo iz tega neznošnega položaja.

V tem oziru apelirajo brivski frizerski pomočniki in pomočnice na vso mariborsko javnost, da jih po svojih možnostih podpre in vpliva na odločujočih mestih, da se končno tudi to vprašanje reši, ki ni samo vprašanje nastavljenec, temveč tudi problem obiskovalcev brivsko frizerskih salonov. — Gaži Drago.

Prevelike rezervne zaloge povzročajo draginjo

K članku pod gornjim naslovom, objavljenem v »Večerniku« 18. t. m., nam je uprava moške kaznilnice poslala naslednje pojasnilo:

Pisec Vašega članka pozdravlja ukrep mariborskega tržnega nadzorstva, ki je na našem trgu maksimiralo ceno krompirja z din 1.60, češ, da je bila namera dobra in vsega upoštevanja vredna. Hkrati pa ugotavlja posledico tega ukrepa, da je na živilskem trgu na mah zmanjkalo krompirja.

Kdo je kriv? Po mnenju člankarja seveda prekupčevalci, ki pokupijo krompir na deželi, da ga bodo potem lahko za drag denar naprej prodajali, in tisti, ki naroče cele vozove krompirja na dom. Po trditvi člankarja »so v času, ko je na trgu uvedeno maksimiranje, celo javne ustanove, kakor bolnišnica, kaznilnica itd., kupile od kmetov krompir po

višji ceni samo, da si ga zasigurajo.«

Uprava kaznilnice ugotavlja, da je ta trditev kratkoma izmišljena. Kaznilnica je namreč od sedaj za svoje potrebe kupovala od kmetov krompir po 1.— din in po dobljenih informacijah ga je tudi javna bolnišnica do sedaj kupovala od kmetov po nižji ceni nego jo je določilo tržno nadzorstvo.

»Javne ustanove« torej niso krive niti pomanjkanju krompirja na trgu niti pretiranim cenam. Radi določitve maksimalne cene, ki presega celo ljubljansko ceno za krompir, pa bodo seveda prisiljene v bodoče kupovati krompir po višjih cenah nego do sedaj.

Iz tega sledi resničnost starega pravila, da cen blagu ni mogoče uspešno diktirati od zgornj, ker se ravna po višini ponudbe in povpraševanja.

m. Uvozna kontrola bo uvedena tudi za te-le uvozne predmete: bombaž, kavčuk, juta, volna in parafin.

Podražitev sladkorja?

Na podlagi točke 11 § 4 uredbe o izpremembah in dopolnitvah uredbe o sladkorni pesi in zakona o državni trošarini z 19. avgusta 1939 je finančni minister predpisal, da smejo sladkorne tovarne pri prodaji sladkorja, izdelanega v kampanji 1940-41 v vagonskih pošiljkah računati za 100 kg kristala kupčeva postaja, vključno državna trošarina, pa brez skupnega davka — 1330 din, za 100 kg kock pod istimi pogoji pa 1495 din. (Iz oddelka za kataster in državna posestva v finančnem ministrstvu.)

»SENZACIJA« O MILU

V Framu se je zvečer ustavil težek tovorni avtomobil, ki je bil naložen z milom. Šofer je zapeljal avtomobil pod kozolec ter odšel v vas. Ponoči so domačini iz radovednosti obkolili avto ter videli, da so zaboji polni mila. Takoj so o tem obvestili orožnike, okrajno načelstvo pa je odredilo zaplenbo. Izkazalo pa se je, da milo ni skril mariborski trgovec, kakor so trdili neki ljudje, pač pa da je last nekega ljubljanskega trgovca. Šofer je ustavil vozilo zaradi kvara. — Drugo jutro je prišel novi avto, ki je odpeljal milo v Ljubljano, ker se je izkazalo, da o zaplenbi sploh ne more biti govora.

ŠOLSKE SLOMSKOVE PROSLAVE

Danes so bile v vseh mariborskih šolah šolske Slomškove proslave. Vsi šolarji in dijaki so se udeležili tudi skupne službe božje v stolnici. Dan je bil pouka prost.

m. Uradni dan Zbornice za TOI ta teden ne bo v sredo, temveč v četrtek, 26. sept. predpoldne v pisarni združenja.

m. Dramatska šola pod vodstvom glavnega režiserja bo tudi letos imela svoje nedeljske in večerne tečaje, če bo za to dovolj pripravljenec. Interesenti naj se javijo pri dnevnem gledališki blagajni do sobote, 28. t. m. Na bo-pravočasno objavljen začetek praktičnih in teoretskih vaj, ki bodo v gledališču.

m. Glasbeni odsek Narodne strokovne zveze sprejema v uk začelnike v violini in harmoniki ter dobro izvežbane tamburaše v tamburaški orkester. Informacije in vpisovanje dnevno od 9.—12. in od 15. do 19. Sodna ulica 9-III, desno, tajništvo.

m. Pri včerajšnjem poročilu o proslavi otvoritve nove šole pri Sv. Treh kraljih je čisto slučajno izpadlo imenovanje našega agilnega pevskega društva »Jadrnan-Nanos«, ki je pod vodstvom prof. Vrabca veliko doprineslo, da je bila slavnost tako veličastna. Pevci mariborskega zbora so tudi med prosto zabavo odpeli nekaj domoljubnih pesmi. Sodelovanje pevskega zbora so omogočili tudi mariborski pridobitni krogi.

m. Orkestralni odsek Glasbene Matice v Mariboru, ki je v pretekli sezoni pokazal prav lepe uspehe, prične s ponovnim delom v sredo, 25. t. m., ob 20. v prostorih drž. deklisne meščanske šole v Miklošičevi ulici. Umetniško vodstvo je tudi letos v rokah kapelnika g. kapetana Jos. V. Jiranka. Novi člani, ki so pripravljeni prostovoljno sodelovati, naj se javijo med vajo.

m. Interesantom za gledališki abonma je kljub splošnemu podražanju še vedno po starih cenah in plačilnih pogojih do sobote, 28. t. m. na razpolago izbira sedežev. Pohitite, dokler so boljši prostori še na razpolago!

m. Služkinja — tatca. Radvanjskim orožnikom je pred tedni prijavil mesar Anton Rade iz Nove vasi, da je bila pri njem za služkinjo neka 18-letna Irena Z. iz Radvanja. Omenjena je nekega dne pobegnila iz službe, z njo pa so izginile razne obleke in nakit v skupni vrednosti 1020 dinarjev. Orožniki so poslali za njo tiralice. Sedaj jo je policija iz Zagreba oddala orožnikom, ki so jo o tatvini zaslili. Irena je tatvino priznala, našli pa niso pri njej nobene ukradene stvari več, ker je vse že prodala v Zagrebu, kamor je po tatvini pobegnila. Oddali so jo sodišču.

m. Prevaran trgovec. Anton Filipančič, trgovec s kurivom v Kopališki ulici, je prijavil svojega delavca, da mu je prodal 100 kg premoga, vreče in gare ter neznano kam odšel.

m. Nepoboljšljivi tat koles. Pred nekaj dnevi smo poročali, da je 15-letni Friderik M. iz Nove vasi ukradel dvoje koles in žepne ure. Po zaslišanju je mladenič pobegnil. Da pa lahko hitreje izginie oblastem izpred oči, je med begom spet ukradel neko kolo, ki je stalo pred pošto. Sedaj so ga orožniki aretirali in oddali sodišču, ukradeno kolo pa vrnili lastniku.

m. Več panjev čebel je ukradel neznan storilec te dni iz čebelnjaka pekrskega posestnika Kranjca. Zanimiv oje, da se čebele vlačijo, kar znači, da jih niso odnesli daleč, vendar tatu se niso odkrijli.

m. Na mariborski svinjski sejmu so okoliški kmetje pripeljali 350 svinj in prašičev. prodali pa so 123 glav. Cene so bile naslednje: prasci 5—6 tednov stari 80—130 din, 7—9 tednov stari 140—180 din, 3—4 mesece stari 310—330 din, 5—7 mesecev stari 350—510 din, 8—10 mesecev stari 520—700 din, leto dni stari po 730 do 900 dinarjev. Svinje so se prodajale po 10 do 13.50 din za kg žive teže, odnosno po 15 do 19 din za kg mrtve teže.

Kosmos na človeški dlani

V vseh časih in pri vseh narodih so živeli ljudje, ki so na podlagi konfiguracije in oblike roke in dlani znali povedati karakter in usodo osebe. Zgodovina hirologije se da zasledovati zelo daleč nazaj in obstaja o njej obširna literatura.

Aristotelu poroča, da je poslal Aleksander Velikemu razpravo o hirologiji. Juvenalis, Cicero in Plinius omenjajo večkrat v svojih delih, da so se v tistem času Angori zelo intenzivno pečali s hirologijo. Stari Rimljani so si bili na jasnem, da človeška dlan marsikaj lahko razodene, kar bi sicer glalo popolnoma skrito. Antični pisatelj Artemidor je zapustil prvo strokovno razpravo o hirologiji. Malo znano pa je, da je bil Gasius Julius Caesar, ki je imel velik interes za to znanost, sam velik strokovnjak v hirologiji.

V rokah se zrcali človekova duševnost do najsubtilnejših podzavestnih psihičnih nijans in kompleksov. Roka govori zgovorneje kakor jezik. Obraz in jezik lahko lažeta, roka ne more nikdar!

Staroveški hiromanti so bili večinoma tudi astrologi. Kakor hirologija, tako tudi grafologija pripomoreta človeku do najtemeljitejšega spoznanja svojega značaja, sposobnosti in do sibihih točk. Grafološka analiza prodre v najskrivnejše kotičke duše, ki jih človek skrbno čuva celo pred svojimi najbližjimi, celo pred samim seboj. Če hočete doseči v življenju uspeh, je prvo, da spoznate sebe.

V svoji praksi kot eksperimentalni astrolog in hirolog sem imel priliko preprečiti mnogo razočaranj, prevar, ljubzenskih in družinskih tragedij, poslovnih neuspehov in celo zločinov, ker so si prizadeali pravčasno dati izstaviti grafološko analizo. Eksperimentalna psihologija je ena izmed znanosti, ki prizadevajo človeka prav osebo.

Če se hočete temeljito izkupati iz svojih nadlog, če se hočete trajno veseliti življenjskega uspeha in sreče, morate nastaviti sekuro na koreniko zla in se odločiti za poslednji odločilni udarec.

Psihografolog Paradiso, Maribor.

Kino

* Grajski kino. Danes umetniški film nenadkriljive igre »Štiri hčerke profesorja Lempa«. Film je posnet po znamenitem romanu amer. pisateljice Fani Hurst.

* Esplanada kino. Danes zabavna, glasbena ljubzenska veseligrta »Renata in kvartet« z Gustavom Fröhlichem, Käthe Nagy in Atilla Hörbigerjem. Sledi velfilm »Desperado« v naravnih barvah.

* Union kino. Danes največji gangsterski film »Otrok ulice«. Napeta vsebina, boji policije z gangsterji.

Dajte našim malim otroško igrišče!

čestokrat igrati kar po lužah.

Po drugih mestih skrbijo mnogo bolj za svoj naraščaj. V Ljubljanskem Tivoliju imajo določene prostore, ki so namenjeni res samo mladeži, ki ne potrebuje pri svoji igri okrašenih rondojev, gredic, stezic itd. Presrečni so da hodijo po travi in da imajo kup peska, ki ga obdelujejo po mili volji. Sicer so tudi pri nas nasuli našim malčkom nekaj takšnega na dveh krajih, ki pa se odlikujeta po svoji senci in kamor nikdar ne prisije sonce radi prekošatih dreves. Pesek je tudi ob najlepšem vremenu vlažen in s tem tudi leglo raznih bacilov, ki se prav radi držijo v tako neprimernih krajih. — Pаметne matere sploh ne puščajo svojih otrok k tem bacilonoscem in se jih že na daleč ogibljejo zlasti še, ker se ti nesrečni kupi nahajajo prav blizu ceste, s katere prihaja neprestano prah in ostala umazanija.

Prepričani smo, da ne mislite, da smo proti cveticam, nasadom in traticam z negovano travo. Saj smo ponosni na svoj park! Le otroško igrišče nam dajte, da bo tako zadoščeno tudi našim malim, ki

bodo lepoto parka šele pozneje doumeli, ko bodo že nekoliko dorasli. Naš park je ustvarjen res samo za odrasle, ki iščejo pod vejami dreves odpočitek in kratek oddih. Tega pa naši mali še ne potrebujejo. V njih vre mlado življenje, da prekipava na vseh straneh. Za nje moramo napraviti njim primeren park — kot ga oni potrebujejo.

Ker je v našem parku prav primeren travnik, ki je dovolj obsežen in obdan z drevesi, kamor ves dan sijé sonce in ni ob cesti, ki svetovali, da nam prihodno spomlad preuredi mestna občina to tratičo v otroško igrišče. Izdatkov tudi v teh težkih časih mestna občina ne bo imela s to preureditvijo, saj oni kupi snažnega peska, ki bi jih nasuli na nekaterih krajih tega travnika, nekaj novih klopov za osebe, ki čuvajo to mladež in dovoljenje, da otroci smejo uporabljati to livadico res ne velja več kot par sto dinarjev. Mislim da je ta želja popolnoma upravičena in da se bodo strinjali z njo vsi činitelji zlasti še oni, katerih otroci niso tako srečni, da bi imeli svoj lastni vrt. — Ena v imenu mnogih.

Zanimivosti

Miš - najspretnější obrtnik v živalstvu

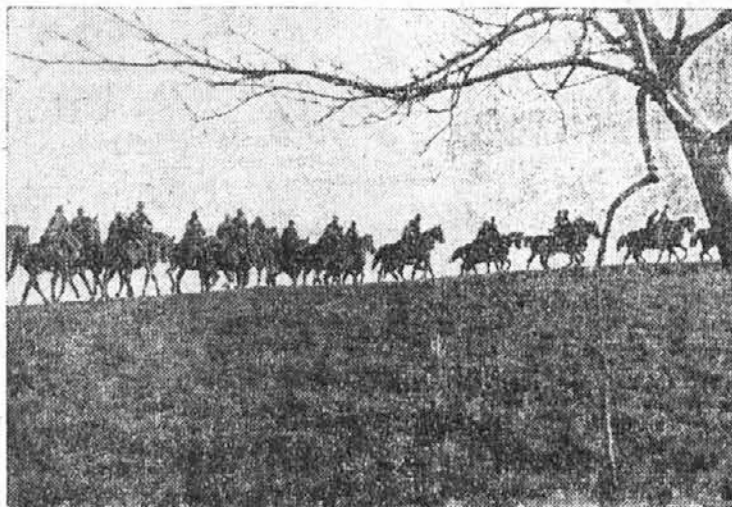
V živalstvu je mnogo primerov, kjer gradijo živali svoja zavetišča kot izvrstni in spretni obrtniki. Ta živalska obrt je prav številno zastopana in vse kaže, da ji ne grozi nobena kriza. Tudi ni znano, da bi jo izpodirivala kaka konkurenčno sposobnejša industrija ter ji zato lahko pripisujemo še dolgo bodočnost. Razvita ni samo po neciviliziranih predelih Afrike in Azije, temveč tudi v visoko industrializirani Evropi. V prvi vrsti se udeležujejo v obrti ptice, katerih instinkt je v tem pogledu občudovanja vreden. Enostavno pletenje poznajo vrane. Za temelje svojemu gnezdu vzamejo suho vejico, ki ga zalepijo z ilovico. Sličen sistem pozna tudi neka sorodna ptica v Afriki, ki pa gradi pravo palačo iz vej, trave, trske in ilovice. Gnezdo te ptice je razdeljeno v tri posebne prostore, med katerimi ločimo »salon« in »spalnico«, ki je najprostornejša in najudobnejša.

Poleg gradbincev pozna ptičji svet tudi »krojače«. Neka azijska ptica »sešije« svoje gnezdo vedno med dvema drevesnima listoma. Najprej postavi oba lista drug poleg drugega tako, da sta vrhova obrnjena navzdol. Nato »zašije« oba lista od vrhov do polovice tako, da tvori gornji del s pečlji odprtino. Niti za »šivanje« »proizvaja« iz surovega bemaža.

Med pticami so pa znani tudi »tekstilci«. Svoje gnezdo stkejo iz dolgih trav ter mu potem stene ojačijo. Taka gnezda se nahajajo čisto v skupinah po 20 do 100 gnezd ter nudijo lep okras drevesom. Dobri obrtniki so tudi naši ščinkavci, ki znajo s pravo umetnostjo spletniti svoja okrogla gnezdec.

Nič manj spretni obrtniki so tudi dru-

ge živali. Med sesalci je dober »gradbinec« orangutan, ki gradi svoje »stanovanje« s primernim umetniškim okusom. Iz vej splete svoje gnezdo tako, da postavi eno vrsto vej v eni smeri, drugo pa v nasprotni. Veverica prepleta debele veje s tanjšimi. Najspretnější med sesalci pa je miš. Dno njenega gnezda je spleteno iz 20 do 30 listov iz koruzne slame.

Konjenica je tudi v sedanji vojni še vedno zelo upoštevana, zlasti kot izvidniška edinica v predelih, ki motoriziranim oddelkom niso dostopni

Kako gode sibirski mraz

Potniki po mrzli Sibiriji pripovedujejo, da povzročajo v mrazu izpod 50 stopinj C vsi predmeti čudne tone. Ta pojav so nazvali za »glasbo mraza«. Neki potnik, ki pripoveduje o tem pojavu, pravi, je to godbo težje poslušati, kot pa prenašati mraz sam. Zdi se potniku, kot bi slišal čez celo zemeljsko površino pisketajoč zvok. Zveni prav vse, kot bi udarjali po kakih kovinskih predmetih. V takem mrazu ljudje sploh ne govorijo. Molče tudi živali. Konjske potkve, ki udarjajo na

trdo cesto, donijo kot zvon. Če udari kdo na drevo, odmeva kot bi bilo iz jekla. Približujoče se sani povzročajo stransko neprijeten hrup. Zvok, ki ga povzročajo sani med vožnjo, je zelo podoben škripanju diamanta, ki ga potegnemo po steklu. Sonce je podobno velikim bakrenim krogli in je samo nekaj ur nad obzorjem. Kmalu zaide in ponoči se sliši samo piskanje, čudno in neprestano »glasbo mraza«.

Dekleti, ki vidita samo v temi

Zanimiv slučaj avitaminoze so imeli te dni v sarajevski bolnišnici. Sezonski delavec Halil Ahmet iz Prizrena je pripehnil tja svoji dve hčeri 6 letno Razijo in 4 letno Samido. Njune oči so tako zgr-

jene, da podnevi ne vidita, ponoči pa jima je vid tako oster, da najdeta iglo. Obe deklici radi očetovega siromaštva stalno jesta samo posoljen črni kruh. Na to vrsto prehrane je njun organizem že tako navajen, da takoj izbruhata, ako zaužijeta kaj drugega. Zdravniki so ugotovili, da gre za neko posebno bolezen, ki je v zvezi s pomanjkanjem vitamina A. Ker v Sarajevu ni našel posla, je krenil Halil dalje po državi s trebuhom za kruhom.

PISEMSKI PAPIR IZ KROMPIRJA

Neka velika nemška tovarna papirja je pričela na veliko izdelovati pismenski papir iz — krompirjeve. Kakovost tega papira je prav tako dobra kakor papir za tisk, cena pa je znatno nižja.

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

106 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Dali smo Mamutovi ženi tritisoč rubljev ter odšli.

Drugo jutro mi je prinesel Krisa pošiljko, ki je bila naslovljena nanj. Bila je iz Vilne. Petrikova. V njej je bilo pismo in škatljica. V škatljici pa busola. Nikoli nisem pomislil nanjo, četudi bi mi že večkrat lahko prav dobro poslužila. Da, sedaj bom mogel v popolni temi najti pravo smer.

Zvečer sem dolgo ogledoval busolo in mislil na Petrika:

— Kako mu je le prišlo na misel? Torej le misli name? In mi je kupil busolo!

13

Sredi Krasnovaškega gozda, tri kilometre od meje, leži prostrana ravnica, vsa prekrizana s potmi. Na južni strani je globlja zaseka. Skoznjo se čisto plazijo novački, da bi si skrajšali pot.

Sto korakov od levega roba zaseke je grm in za njim jarek, ki ga od daleč ni bilo moči opaziti. Nekaj korakov na levo pa je bil kup napol strohnelega sena... Sedel sem za grmom. dočim se je Krisa skrtil za kup sena. Hrobar pa je prežal v bližnji hosti.

Ko se je nekoliko zdanilo, sem opazil gručo ljudi, ki je izstopila iz gozda na nasprotnem koncu ravnice. Vsi so v kratkih črnih suknjah in nosijo škornje.

Bližajo se mi. V tem trenutku je skočil prednje Hrobar. Ostrmeli so kot okameneli.

— Roke kvišku!

Novački pa so se kot divja lava pognali na rob ravnice. Iz za kopa sena se je pogljal Krisa z dvema repetirkama v rokah.

— Na tla, sicer vržem bombo!

Padli so na zemljo.

— Dvignite roke!

Naglo sem jih pregledal. Nahrbtnike s kožami sem zmetel na kup. V tem krdehu so bili sami močni in zastavni fantje. — Iz vas bi bili odlični vojaki rdeče armade! — sem jim dejal, ko sem jih pregledaval.

Novački so se tiho smejali. Nenadoma sem z drugega konca zaslišal dobro znani glas. Čudno, da nisem že prej opazil Elegana.

— Fantje, to je Krisa!

Elegan je s prstom pokazal na Kriso, ki je stal nekaj korakov od gruče. Odpale so mu namreč slabo prilepljene brke, pa ga je mogel Elegan takoj spoznati. Priskočil sem k Eleganu:

— Zapri gobec, sicer...

Elegan se je umaknil.

— Gospod... sodrug... Vlado!

Preiskal sem novačke in jih izpustil: — Povejte v Rakovu, da je meja za-

OD BENCINSKE ČRPALKE V GLEDALIŠČE

V berlinskem gledališču je bil letos angažiran za opernega pevca skromni uslužbenec pri bencinski črpalki, 28 letni Gerhard Frei, ki so ga ljudje vedno poslušali, ko je v brezdelju pel poleg bencinskega rezervoarja. Sedaj bo pel basovske partije v vseh operah letošnjega repertoarja.

S trenjem se proizvaja toplota, razlaga učitelj v razredu. Drgnite si roke in povejte mi potem, kaj boste občutili.

Ves razred se kakor nor vrže na posel. — No, kaj čutite? vpraša učitelj. — Majhne črne klobasice, gospod učitelj...

Stara ljubezen nikoli ne zarjavi...

Edvard je dolgo let hodil po daljni tujini. Rozamunda pa je doma zvesto hrepenela po svidenju z njim.

Nekoga dne je pisal Edvard: »Kmalu se bom vrnil, o Rozamunda!«

Rozamunda mu je odpisala: »Razočaran boš. Postala sem stara. lice mi je nagrbnčeno, lasje osiveli, zobje so mi popolnoma izpadli.«

Edvard je kljub temu prispel. Videl je

Učenjak in njegova kuharica

Švedski učenjak Berzelins je živel in delal na izredno skromen način. Svoje sloveče analize je izdelal v hišici, ki je imela le dve sobici. Edini laboratorij mu je bila kuhinja, edina asistentka pa njegova kuharica in gospodinja Ana.

Nekoč so sosedje vprašali kuharico, s čim se prav za prav ukvarja njen gospodar.

»On je vendar kemik!«

»Toda kaj to pomeni? Kaj dela?«

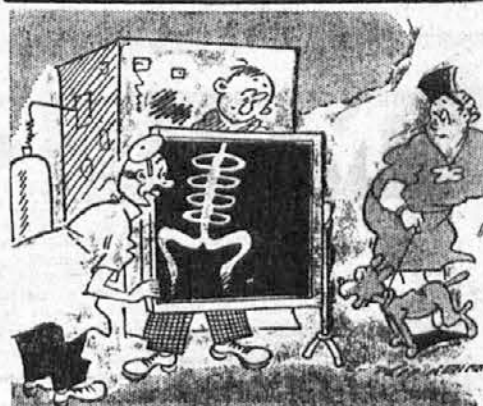
»Hm, takoj vam bom pojasnila. Najprej nekaj meša v veliki steklenici, nato vse skupaj pretaka v manjše steklenice in končno tudi od tod prelije v čisto majhne stekleničice.«

»Kaj se pa potem s tem dogodi.«

»Končno vržem jaz vse skupaj skozi okno!«

NAJSTAREJŠI NEMŠKI ČASNIK

Za proslavo 500 letnice iznajdbe tiska, je izdal Leipzig, znano središče nemškega tiskarstva, faksimile najbolj ohranjenega nemškega časnika. To so vezani kompleti tkzv. augsburškega »Avisa«, katerega originale hranijo v pokrajinski knjižnici v Hanoveru. Ravno tako so tiskali tudi strasburški časnik »Relation«, ki ga je izdajal tiskar Karol. Oba časnika sta izhajala l. 1609.

Na rentgenskem pregledu

»Veš, Filija bi pa že lahko pustila v predsobl, da bi me tako poželjivo ne požrl!«

prta! Nobenega krdele ne pustim več čeznjo! Povejte da je to za Havranka in Lorda, in za to, ker ste se sprijateljili z Alinčukovimi! Razumete?

Novački so odgovorili kot v zboru:

— Da!

Torej so me razumeli. In še sem dodal:

— Zdaj pa izginite, kar le morete, sicer bom streljal!

Sloni so se podali v beg. Nekajkrat sem ustrelil za njimi, seveda v zrak, da bi nikogar ne zadel. Ko smo kasneje prinesli blago v skrivališče, mi je Krisa dejal:

— Tako, zdaj je vrsta tudi na meni! Vse mesto bo vedelo.

— Nič hudega... nekako bomo že uredili zadevo! — je dejal Hrobar.

Čez nekaj dni so nas že zasledovali. Bili smo nedaleč od Minska. To noč je pričelo deževati. Do jutra smo prišli v Starovaški gozd.

Čez dan smo se utaborili v gozdu blizu ceste, okoli dvajset kilometrov od Minska. Premočeni smo bili do kože. Okoli poldneva je prenehalo deževati. Zakurili smo in se sušili.

Okoli našega skrivališča sta se pritihotapila dva pastirja.

— Kaj pa vidva? — je zavpil Hrobar.

— Izginita!

Pastirja sta naglo izginila v hosti. Čez dobro uro, ko sem bil jaz na straži, sem zaslišal v hosti pikanje vej. Ozrl sem se in srečal sem se s pogledom izpod črne kape s peterokrato rdečo zvezdo. Z nogo sem pogasil ogenj. Tovariša sta me za-

čudeno pogledala. Z roko sem jima pokazal, naj se naglo oblečeta. In še sem jima pokazal v smeri, odkoder je prihajal šum. Z leve in desne sem zaslišal šepetanje. Nenadoma je prav blizu zaščekal pes. Ta hip sem se sklonil in večer tovarišema:

— Granate! Takoj!

Tovariša sta mi dala dve bombi. Eno sem zagnal v hosto, in drugo še nekoliko dalje. Krisa in Hrobar sta v tem hipu zagnala bombe na levo in desno. Po nekaj sekundah so zagrmeli eksplozije. Gozd se je tresel, lomile so se veje, v zrak je metalo kupe zemlje. Mi pa smo medtem zbežali proti zapadu.

Nekaj časa je vladala tišina, nato pa je udarilo več strelav iz karabin, za njim se je vsul gost ogenj. Odgovorili nisimo, ampak smo hiteli. Za nami je zavijal pes.

— Au, to pa le ni prijetno! — je dejal Krisa. — Zasledujejo nas s psom. Do večera pa je še dolgo.

Prišli smo na rob gozda. Pred nami je bilo široko polje. Do meje je bilo še najmanj dvanajst kilometrov. do najbližnjega gozda pa štiri. Mrak bo padel šele čez tri ure. Stopiti na odprto polje bi torej bilo prenevarno.

Ob robu gozda smo se plazili proti jugu. Prešli smo na drugo stran ceste in zavili proti vzhodu. Cesta nas je delila od zasledovalcev. Ta hip so morali hiteti na zapad, dočim smo šli mi proti vzhodu. Verjetno da so šli počasi, ker so se bali napada, dočim smo mi hiteli, kar smo le mogli. Včasih smo na levi slišali ščekot psa.

(Dalje.)

Sport

„Večernikov“ sportni nagradni natečaj

Nedeljsko tekmovalje v slovenski ligi je prineslo malo nepričakovane rezultate za naše tekmovalce v toliko, ker so po večini napovedovali zmago klubov, ki igrajo na domačem terenu, a so v dveh slučajih odnesli točke gosti, pri čemer zlasti preseneča visok poraz Kranja. Za mariborsko tekmo je kljub slabemu startu ISSK Maribor v prvih treh krogih večina tipala na njegovo zmago, še več na to, da je bilo, ki so zmagali SK Ljubljani.

Tokrat smo prejeli vsega 143 prognoz, med njimi je zanimiva zlasti ena iz Ljubljane, kjer nam četverica ljubljanskih posilja za tekme v Mariboru, Kranju in Celju, po čemur bi točne rezultate, dočim je ljubljanski v prognozi 1:2 za Ljubljano. Pisno pa ima različno čiliv postati z 22. IX. 40. 21. bilo je torej zmagalo 21. v nedeljo zvečer, ker je zaradi tega romalo v koš, ker ne odgovarja pogojem natečaja. Tokrat nimamo niti enega pravega rezultata za tekmi Maribor-Bratsivo in Kranj-Amater, dočim je ljubljanski rezultat pravilno pogodilo 17 tekmovalcev, celjskega pa 9 tekmovalcev.

Stave za posamezne klube dajejo sledeče razmerje: Maribor-Bratsivo 114:23 (5 za remis), Ljubljana-Zeleznikar 119:18 (5), Kranj-Amater 98:25 (18), Olimp-Mars 47:76 (18). Pri zadnjih dveh parih je skupno število stavev za eno manjše, ker je neki tekmovalci za tekmi v Kranju in Celju zamenjal klube. Podrobnejši izid in stanje tekmovalja v celoti bomo objavili v soboto.

Nedeljski spored v ligi

V nedeljo, 20. sept., so na sporedu tekme: Zeleznikar-Maribor v Mariboru,

Olimp-Kranj v Celju, Mars-Ljubljana v Ljubljani in Amater-Bratsivo v Trbovljah. Izrečite spodnji kupon ter pošljite prognozo s kuponom na naslov našega sportnega uredništva najkasneje do sobote 18. zvečer, oddate jih lahko tudi v nabiralnik Mariborske tiskarne. Tekmovalcem izven Maribora bomo priznali tudi rešitve, ki jih bomo prejeli v ponedeljek zjutraj s sobotnim poštanim žigom.

KUPON

ZA SPORTNO NAGRADNO TEKMOVANJE
»VEČERNIK« DNE 24. SEPTEMBRA 1940

Teniški turnir
ISSK Maribora

ISSK Maribor je priredil na svojih igriščih teniški turnir gospodov v dvoje, za katerega je razpisal lepa darila tukajšnji trgovec Franjo Mastek. Vsega je tekmovalo 12 parov. Zmagala sta Fredi Korencan - mr. Bruno Tobijas, ki sta v finalu premagala par Dreja Korencan - Albaneže s 6:4, 7:5. V semifinalu sta Albaneže - D. Korencan izločila par Kobi - Cepuder 6:1, 7:5, F. Korencan - mr. Tobijas pa par dr. Vakselj - Kodrič 6:2, 6:2. Izmed ostalih parov bi trebalo posebej omeniti še kombinacije Babič - Pavlin, Majer - Hutter in Bergant - Nebešar.

s Maribor-Zeleznikar (rez.) 4:5 (1:3). Sodnik g. Jenko. Stanje prvenstvene tabele: 1. Slavijski, 2. Slavijski, 3. Zeleznikar, vsak po dve točki, 4. Maribor, brez točke.

SREDNJEŠOLSKO ATLETSKO
TEKMOVANJE

Podmladek JS na drž. klasični gimnaziji bo priredil 28. in 29. sept. na stadionu SK Zeleznikarja atletski meening za prehodna pokala JS in JAZ. Pravico starta imajo redni dijaki mariborskih srednjih šol in železničarske šole. Prehodna pokala dobi moštvo, z največ točkami, v trajno lasti pa oni, ki jih osvoji trikrat zaporedoma ali petkrat v presledkih. Tekmovalje bo v soboto od 15. in v nedeljo od 9.30 dalje. Vsak zavod lahko postavi v vsaki disciplini po dva atleta in tri atletinje, na 1000 m pa poljubno število, za oceno pa stoji le prva dva. Izmed vseh stavev je samo prva, isti atlet lahko nastopi največ v štirih disciplinah, vseh stavev. Prijave s potrdilom ravnateljstva, da so nastopajoči redni dijaki zavoda, je treba vložiti do 24. sept. prireditelju.

KOLESARSKA DIRKA OKOLI
HRVATSKE

Na 622 km dolgi progi okoli Hrvatske je tekmovalo 23 tekmovalcev, med njimi Slovenca Gregorič (Slovenjgradec) in Rozman (Maribor). Na cilj jih je prišlo 16. V tretji etapi je favoril Prosenik radi padca izstopil. Zmagal je s skupnim časom 21:14.10 Bolgar Nikola Penčev (Sokol, Zagreb), 2. Branko Dežanić (Orient, Sušak) 21:19.28, 3. Zagorski (Zvezda, Karlovac) 21:39.11, 4. Gregorič (Slovenjgradec) 21:51.27. V prvih dveh etapah je zmagal Prosenik, dočim je bil Gregorič v prvi na četrtem, v drugi pa na sedmem mestu.

s Juniorsko prvenstvo MNP se je pričelo s tekmo Zeleznikar-Slavijski. Po jako živih in tesnih tekmi so zmagali Zeleznikarji 2:1 (1:1). Slavijski bi si bila z ozirom na pokazano znanje zaslužila remis. Sodnik g. Koplč.

s. Na table-teniškem turnirju Miadike v Ljubljani je tekmovalo 12 moštev. V finalu je zagrebški Hašk v postavi Dernovšek-Weiß premagal Atladiko v postavi Krečić - Belas 3:0. V singlu gospodov je odnesel prvo mesto Mariborčan Janec Dernovšek, brat teniskega igralca Marka Dernovška, ki je v finalu premagal talentiranega Crniča 2:1.

s. V finalu za državno teniško prvenstvo moštev je v Zagrebu ATK premagal lanskega prvaka Concordijo s 4:0.

s. Sofijska »Slavijski« je izgubila v Moskvi tudi drugo tekmo proti »Dinamcu« s 4:0.

s. Hrvatska in srbska liga. V hrvatski ligi so bile tri tekme: Split-Bačka 3:2 (0:2), Hašk-Sask 0:0, Slavijski (O)-Zeleznikar 0:0, ostale tekme v hrvatski in vse v srbski ligi so zaradi reprezentančnih tekem odpadle.

s. Varaždinska Slavijski je v prijateljski tekmi premagala Bado 2:1.

s. V ljubljanskem T. razredu je Hermes premagal Korolana 4:3, Svoboda pa Disk 3:3, juniorji Svoboda so porazili Jadran 2:1.

s. Bratsivo-Gorenjec 49.5:39.5. Juniorski atletski dvoboj na Jesenicah.

n. Vpisovanje na Ekonomsko-komercialni visoki šoli v Zagrebu za zimski semester šolskega leta 1940-41. Prijave od 25. sept. do 5. okt. Podrobnejša pogoja so v službenih objavah.

n. V prošlavo 500 letnice Gutenbergovega rojstva bodo 20. sept. izročene v promet posebne znamke. Nosile bodo sliko kraja Obod v Crni gori, ki je bila ustalovljena prva tiskarna na ozemlju naše države.

o. Nova tovorna nakladalna postaja je bila odprta na postaji Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Stroški za novo moderno skladišče dve nove kmetijske nasip, dovozno cesto in druge naprave znašajo 300.000 din.

MALI OGLASI

CENE MALIH OGLASOV. V malih oglasih stane vsota beseda 50 par, najmanjša oglasitvina za te oglas je din 10. Družbe prejelci dopisov in ženski oglas, din 1. do besedi. Najmanjši znesek za te oglas je din 12. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2. Znesek za male oglas se plačuje takoj pri naročilu, oziroma za le vpisati v oglasni skupaj s naročilom ali pa po poštni poizvedbi na čekovni račun št. 11.409. Za vse pisane odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znanjka za 3 din.

SLUŽBO DOBI

KROJASKE POMOČNIKE
samostojne za velike in male komade. Išcem za delo na dom. Plačam dobro plus 15% za režijo. Ponudbe in naslov na ogl. odd. »Večernika« pod »Dober stalen zaslužek«.

POMOČNICE
sprejme damski salon Toplak Orožnova 10. 18089-2

KROJASKEGA POMOČNIKA
in šiviljsko pomočnico sprejemam takoj. Valvazorjeva 30, Maribor. 18090-2

PRODAJALKA
slovenskega in nemškega jezika, popolnoma vešča. Se išče za takoj. Vprašati: A. Tavčar, Jurčičeva 3. 18073-2

Za pomoč v gostilni se sprejme.

GOSPODICA
Pogoji: zanesljiva, da obvlada slovenski in nemški jezik. Predstavi se naj predpoldne v gostilni Felč, Tezno-Maribor. 18076-2

TRGOVSKI SLUGA
mlajša moč, pošten in priden, se takoj začasno sprejme. Na sloj v ogl. odd. »Večernika«. 18080-2

AGILNEGA ZASTOPNIKA
za obiskovanje pisarn za prodajo dobrodošlih strojev. Isčemo: Kavčija za vzorce potrebna. Zasluzek velik. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Reprezentativni«. 18081-2

Lepo foto-kopije in povečave izdeluje
DROGERIJA KANČ

ODVETNIK
v Ljubljani sprejme **SUBSTITUTA**
Dokise na ogl. odd. »Večernika« pod »Stalno«. 18082-2

POSTREZNICO
iščem za par ur dnevno. Vražova 11-III. Tezno. 18088-2

SLUŽBO IŠČE

KUHARICA
gospodinja, išče službo na večje posestvo. Izvežbana v gospodarstvu in gospodinjstvu. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 18079-3

VAJENCI (KE)

UCENKA
z malo materio, slovensko in nemško, iz dobre familije se sprejme v trgovini pisarnskih strojev Ivan Legat, Maribor, Vetrinjska ul. 30, tel. 24-34. 18077-4

VAJENEC
s primerno šolsko izobrazbo se sprejme. Bata, Maribor. 18074-4

STANOVANJE ODDA

SOBA IN KUHINJA
se odda v našem. Cotič, Koroska 48. 18087-5

SOBO IN KUHINJO
oddam s 1. novembrom v našem. Vicol, Gosposka 5. 18086-5

2-sobno **STANOVANJE**
v Melju, Erjavčeva 10 se odda. 18065-5

ENOSOBNO STANOVANJE
lepo, v novi vili oddam na Pošteljski cesti s 1. oktobrom 1940. Informacije v gradbeni pisarni. Zolgerjeva 20. 18069-5

STANOVANJE IŠČE

STANOVANJE
iščem za par konj in težki voz. Vprašati gostilna Jelen, Tezno. 18070-6

ENOSOBNO STANOVANJE
v magdalenskem predmestju se išče s 1. okt. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Stanovanje«. 18068-6

Kupujem dnevno vsako količino lepih obratov, namiznih

iabolik

ter plačam za iste najvišjo dnevno ceno.

JOSIPINA BOLE

sadije in zelenjave na veliko. Maribor, Koroska 20, dvorišče

SOBO IŠČE

Iščem takoj **PAZNO SOBO** separirano v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Mirna«. 18072-9

POSEST

Rapid-posredovalnica IŠČE

NUJNO
več hiš, vil, posestov srednje velikosti. Brezplačne priloge: Rapid, Gosposka 28. 18078-11

Prodajam 6500 m² **VELIK TRAVNIK**

s supo za seno v Ljubljani 5 minut od doljenskega kolodvora. Zraven vodovod in elektrika za 80.000 din. Tudi zamenjam za protivrednost v Mariboru. 1090 m² velik vrt poleg glavne ceste v neposredni bližini Maribora za din 17.000. Sustaršič, Vajtova ul. 3, Maribor. 18067-11

OBRT - TRGOVINA

KERAMIKA
Hišni posestniki in najemniki preglejte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

GRADIVO

OPEKA
10.000 kom. ročno izdelane zidane opeke novega formata prodam. (Illova brez solitra.) Vprašati pri Korosci, Maribor, Franiškanska 12. 18084-15

Oglašujte!

Javljamo vsem znancem in prijateljem tužno vest, da nas je nenadoma za vedno zapustil naš nadvse ljubljani oče, stric, stari oče, brat, gospod

JEREBIČ IVAN

zvaničnik-upokojenec,

star 66 let.

Pogreb-nepozabnega bo v sredo, 25. t. m. ob 4. uri na magdalenskem pokopališču.

Maribor, 24. septembra 1940.

Zaljubljeni: Johana, soproga; Avgust, sin; Kati, poročena Jerman, hčerka in Anton, zet.

GLASBILA

Prodajam poceni 6 cevn **SABA RADIOAPARAT** najnoveše tipe in moderni električni gramofon s ploščami vsled odzvojanja. Zič, Pobrežje, Nasipna 81. 18071-20

POUK

GLADKO ITALIJANSKI ALI NEMSKI

v 6 mesečni lahka metoda, zamenjen uspeh. Gregoričeva 3, pri ličje, dešno, nasproti realke. 18064-21

VOZILA

B. M. W. MOTORNO KOLO s prikolicco, 750 cent. v odličnem stanju, prodajam. Vprašati pri poslovalnici »Večernika« v Celju. 6238-22

OPOZORIJA

IZJAVA
Franc Ornič, studenčni mojster izjavljam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih naredila moja žena Ivana Ornič. 18075-25

SAMO SE NEKAJ DNI!

Za vkuhanje sveže, prave bosanske slive

na vsak dan v poslovalnici

Josipina Bole

sadije in zelenjave en gros, dvorišče. 1058

SAMO SE NEKAJ DNI!

na vsak dan v poslovalnici

Josipina Bole

sadije in zelenjave en gros, dvorišče. 1058

SAMO SE NEKAJ DNI!

na vsak dan v poslovalnici

Josipina Bole

sadije in zelenjave en gros, dvorišče. 1058

SAMO SE NEKAJ DNI!

na vsak dan v poslovalnici

Josipina Bole

sadije in zelenjave en gros, dvorišče. 1058

SAMO SE NEKAJ DNI!

na vsak dan v poslovalnici

Josipina Bole

POHISTVO-OPREMA

Dobro ohranjena **SPALNICA** iz trdega lesa se prodaja. Ogleda se pri »Efiak, mizarstvu, Franiškanska 12. 18083-17

Psihografolog in astrolog S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«

Psihografolog Paradiso vam pokaže smer sreče in blagostanja. Vam odpre zastor Vašega življenja. Pove Vaš s kom in kako se boste poročili. Kako se obvarujete ne- sporazuma, v zakonu. Kateri so Vaši srečni dnevi. Kdaj se podajate v špekulacije da Vam srečno uspejo. Katerih boleznih in nezdov so čuvajte. Kdaj naj stavite loterijo itd. Dela na strogo znanstveni podlagi. Obiske sprejema od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Ostane samo do 29. t. m.

PSIHOGRAFOLOG IN ASTROLOG S. PARADISO

Maribor, Gosposka ulica Hotel »Zamorč«